

Byen Pompeii (side 33-36)

Byen Pompeji var anlagt på et lavt bjerg bestående af vulkansk sten. Den lå omtrent otte kilometer syd for Vesuv og tæt ved udløbet af en mindre flod. Den var en blandt flere velstående byer i det frugtbare område Campanien. Udenfor byerne, specielt langs bugtens kyst, lå der mange villaer og landejendomme. Disse var ofte ejet af rige romere, som blev tiltrukket af området på grund af dets behagelige klima og fredelige omgivelser.

Selve byen dækkede et område på ca. 0,7 km² og var omgivet med en mur. Muren havde 11 tårne og 8 porte. Fra disse porte gik der veje ud til nabobyerne Herculaneum, Nola, Nuceria, Stabiae samt til havnen. To brede hovedgader, i dag kendt som Forretningsgade og Stabiaegade, krydsede hinanden nær byens centrum. En tredje hovedgade løb parallelt med Forretningsgade. De fleste øvrige gader var også anlagt i lige linier, og delte byen op i sirlige karréer. Højest sandsynligt havde de fleste gader ingen navne, og besøgende udefra blev nødt til at spørge de lokale om vej. De nuværende navne har man fundet på for nemmere at kunne identificere gaderne. Gaderne, som var bygget af vulkansk sten, havde høje fortove på den ene eller begge sider. Således kunne fodgængerne komme fri af mylderet af vogne, heste og æsler, og de kunne undgå det affald og regnvand, som samlede sig på gaden. Ved hjælp af trædesten kunne man bekvemt krydse gaden.

I alle de større gader var der bagerbutikker og boder, hvor man kunne købe varme og kolde drikke samt lette måltider. Det centrale handelsområde var på **forum** og langs Forretningsgade nordøst for De stabiske Bade. Udskårne eller bemalede skilte viste, hvilke slags butikker, der var tale om: et billede af en ged indicerede et mejeri, mens en hammer og mejsel gjorde reklame for et stenhuggerværksted. Reklamer og bekendtgørelser af mere generel interesse blev malet på forretningernes og husenes hvidkalkede mure. Man kan stadig se reklamer for forestillinger i amfiteatret og politiske slagord til støtte for kandidaterne i de lokale valg.

I den vestlige ende af byen lå forum. Denne store og imponerende åbne plads, som på tre sider var omgivet af en overdækket søjlegang, var centrum for handel, den lokale ledelse samt for religionen.

Der var to teatre. Populære forestillinger med mange tilskuere blev opført i det store udendørs teater, hvor der var plads til omtrent 5000 mennesker. Det mindre teater, som havde et tag, blev brugt til koncerter og andre forestillinger. I den østlige ende af byen lå et meget stort sportsanlæg

eller **palaestra**, og ved siden af dette et amfiteater, hvor man viste gladiator kampe og kampe mod vilde dyr. Dette amfiteater var stort nok til at rumme alle Pompejis indbyggere tillige med besøgende fra de omkringliggende byer.

Ligesom en moderne havneby, var Pompeji et sted, hvor man kunne se folk af mange forskellige nationaliteter: Romere, grækere, syrerere, jøder, afrikanere, spaniere og sikkert også mange andre nationaliteter. Alle med hver deres sprog og hver deres religiøse overbevisning. Denne regelmæssige trafik af mennesker, som for en stor del var handels- og forretningsfolk, var mulig på grund af de fredelige tilstande, der på denne tid herskede i Romerrigets provinser.

Fra England i nordvest til Syrien og Palæstina i øst, opretholdt Rom freden og sørgede for en sikker ledelse. Rigets grænser var sikret af romerske tropper placeret på strategiske knudepunkter. Et system af gode veje gjorde det relativt nemt at rejse til lands, og var samtidig en effektiv måde at opretholde kommunikationen mellem Rom og fjerne dele af riget. I mange andre henseender, specielt handel, var søvejen mest praktisk. Skibe bragte ladninger af byggematerialer, fødevarer og luksusvarer over Middelhavet; i provinserne blev der opkrævet skatter, og Roms rigdom voksede. Pompeji var ikke nogen stor by, men den spillede en rolle for rigets blomstrende tilstand.